

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра внутрішніх хвороб**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи косметології**

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	222 «Медицина»
Назва освітньої програми	Медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри внутрішніх хвороб, к.мед.н. Гнідой Ігор Михайлович	+38(066) 422 85 90	igor.gnidoy.mgu@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Основи косметології**» є складовою вибіркової компоненти освітньо-професійної програми професійної підготовки, вивчається студентами зі спеціальності 222 «Медицина» кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар» протягом 3-го року навчання. Семестр: VI. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ЄКТС).

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи косметології» є формування у студентів медичних знань, вмінь та навичок із розуміння косметологічних аспектів будови і функцій шкіри, правил догляду за шкірою, етіопатогенетичних чинників розвитку косметичних вад шкіри, методів їх лікування, косметологічної корекції та профілактики; теоретична та практична підготовка студентів з питань етіопатогенезу, клінічних проявів, діагностики та лікування новоутворювань шкіри.

Передумови для вивчення дисципліни: латинська мова та медична термінологія і інші дисципліни циклу загальної підготовки; анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; фізіологія людини; патоморфологія і патофізіологія; пропедевтика внутрішньої медицини; пропедевтика педіатрії; та інші дисципліни згідно освітньої програми.

**2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ,
ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ**

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи косметології» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії та праці в команді.

ЗК9. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі до використання сучасних інформаційних технологій.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування, реабілітації та профілактики захворювань.

ФК9. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК10. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК14. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК15. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК17. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

ФК20. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

ФК21. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

Навчальна дисципліна «Основи косметології» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Володіти інформацією з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, достатньою для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах постійного оновлення фундаментальної та прикладної медичної інформації. Критично осмислювати наявні проблеми та результати досліджень у сфері своєї спеціальності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН4. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН6. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН7. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН8. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН15. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН16. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН18. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН19. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН24. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи і безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціуму; вміти приймати рішення і нести за них відповідальність, ефективно працювати в команді.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

- косметологічні аспекти будови і функцій шкіри, вікові особливості шкіри;
- причини передчасного старіння та косметологічних змін шкіри;
- правила догляду за різними типами шкіри та волоссям;
- принципи загального та місцевого лікування косметологічних захворювань;
- застосування апаратних методів у косметології, показання та протипоказання до їх призначення;
- аспекти етіопатогенезу, клініку, принципи лікування та косметичної корекції себореї, вугрів звичайних (акне) та розацеа;
- аспекти етіопатогенезу, клініку, принципи лікування та косметичної корекції вірусних дерматозів (бородавки, контагіозний моллюск) та доброякісних новоутворень шкіри;
- аспекти етіопатогенезу, клініку, принципи лікування та косметичної корекції хвороб волосся (алопецій);
- аспекти етіопатогенезу, клініку, принципи лікування та косметичної корекції дисхромій шкіри;
- етіопатогенез, класифікацію та особливості дерматоонкологічних захворювань, їх загальний перебіг та клінічні прояви, характерні дерматоскопічні ознаки доброякісних та злоякісних пухлин шкіри, сучасні методи лікування.

Уміти:

- збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя за стандартною схемою опитування хворого;
- оцінювати інформацію щодо дерматологічного статусу пацієнта на підставі результатів спеціальних дерматологічних, а також лабораторних та інструментальних методів досліджень;
- доглядати за різними типами шкіри та волоссям;
- проводити обстеження пацієнтів із косметологічними змінами шкіри;
- вміти поставити попередній діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу пацієнта, дані обстеження шкірних покривів, дерматологічного статусу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм;
- призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження пацієнтам із косметологічними змінами шкіри;
- орієнтуватися у правилах та методах загального та місцевого лікування та косметологічної корекції косметологічних захворювань та вад шкіри;
- орієнтуватися у правилах та методиках застосування апаратних методів у косметології.
- пояснювати роль різних чинників, що викликають розвиток онкологічних захворювань шкіри
- визначити алгоритм обстеження пацієнтів з високим ризиком по розвитку дерматоонкологічних захворювань або пацієнтів із вже наявними

доброякісними та/або злоякісними пухлинами шкіри

- аналізувати та інтерпретувати отримані результати обстеження
- оцінювати результати ранньої діагностики злоякісних пухлин шкіри, скринінгового дослідження у ранній діагностиці меланоми шкіри
- проводити диференційну діагностику захворювань
- трактувати результати гістопатологічного дослідження шкіри
- визначити показання до проведення визначеного типу втручання
- збирати епіданамнез у хворих із ЗПСШ
- оцінювати клінічні прояви захворювань, що передаються статевим шляхом
- призначати необхідні дослідження для підтвердження діагнозу.
- проводити топічну діагностику.
- проводити забір матеріалу для лабораторного дослідження на різні інфекції (виділення, зіскрібок слизової оболонки, нативна крапля).
- проводити мікроскопію матеріалу з уретри при фарбуванні метиленовим - синім та по Романовському-Гімзи
- призначати лікування залежно від виявленої інфекції та топографії ураження.

Навички:

- провести огляд шкірних покривів і видимих слизових оболонок;
- відтворити та оцінити дермографізм;
- провести пальпацію елементів шкірної висипки;
- провести діаскопію елементів шкірної висипки;
- провести пошкрібкування (скобління) елементів шкірної висипки;
- визначати тактильну чутливість шкіри;
- визначати больову чутливість шкіри;
- визначати температурну чутливість шкіри;
- провести забір матеріалу з вмісту пустул для дослідження на піококи та їх чутливості до антибіотиків;
- провести забір матеріалу з вмісту пустул для дослідження на демодекоз;
- провести постановку проби Бальцера зі спиртовим розчином йоду при різнокольоровому (висівкоподібному) лишая;
- провести забір матеріалу на шкірі та слизових оболонках ротової порожнини для дослідження на наявність патогенних грибків;
- провести люмінесцентну діагностику дерматомікозів (за допомогою лампи Вуда);
- провести люмінесцентну діагностику дисхромій;
- нанести на шкіру зовнішні лікарські форми (збовтувану суміш, пасту, крем, мазь, примочку, дерматологічний компрес, пластир, лак).
- техніки проведення дерматоскопії;
- техніки проведення тріхоскопії;
- огляд хворого під лампою Вуда;
- техніку забору матеріалу для подальшого лабораторного дослідження - основами техніки біопсії шкіри та вміння оцінити та інтерпретувати отримані результати;

- забір матеріалу із уретри та цервікального каналу на хламідії, мікоплазми, уреоплазми для приготування мазків
- мікроскопічне досліджування мазків.
- проводити оцінку 2-склянкової проби при уретритах.
- масаж простати та сім'яних пухирців та дослідження їх секрету.
- інсталяцію лікарських речовин в уретру.
- видалення гострокінцевих кондилом електрокоагуляцією, кріодеструкцією рідким азотом, подофіліном.
-

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	14	42	94	3	6	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви тем	Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			лекц.	семін	сам. роб.
1	Тема 1. Введення в медичну косметологію.	7	1	2	4
2	Тема 2. Причини виникнення косметологічних змін шкіри.	7	1	2	4
3	Тема 3. Сучасні методи лікування в медичній косметології.	7	1	2	4
4	Тема 4. Старіння шкіри. Чутлива шкіра. Суха шкіра. Еритрокупероз.	7	1	2	4
5	Тема 5. Патологія сальних залоз.	7	1	2	4
6	Тема 6. Патологія волосся.	7	1	2	4
7	Тема 7. Дисхромії.	7	1	2	4
8	Тема 8. Рубці. Стрії. Целюліт.	7	1	2	4
9	Тема 9. Подологія.	7	1	2	4
10	Тема 10. Пухлини шкіри.	7	1	2	4
11	Тема 11. Сучасні методи діагностики в дерматоонкології.	7	1	2	4
12	Тема 12. Сучасні методи лікування в дерматоонкології.	7	1	2	4
13	Тема 13. Доброякісні пухлини потових і сальних залоз.	7	1	2	4
14	Тема 14. Невуси.	7	1	2	4

15	Тема 15. Бородавчаті (вірусної етіології) ураження шкіри.	7		2	5
16	Тема 16. Хвороба Рейтера.	7		2	5
17	Тема 17. Факультативні паранеопластичні дерматози.	7		2	5
18	Тема 18. Герпесвірусна інфекція в дерматокосметології.	7		2	5
19	Тема 19. Косметологічні прояви захворювань внутрішніх органів.	7		2	5
20	Тема 20. Токсикоалергічні дерматити (токсикодермії).	7		2	5
21	Тема 21. Основи медичного макіяжу. Візаж і стилізація.	10		2	8
Усього з дисципліни		150	14	42	94
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Введення в медичну косметологію.

Шкіра як об'єкт косметичного впливу. Косметологічні аспекти будови і функцій шкіри, вікові особливості шкіри. Елементи шкірної висипки та косметологічних змін шкіри. Типи шкіри, фототипи шкіри. Методи оцінки визначення типів шкіри. Принципи догляду за шкірою та її додатками. Історія розвитку дерматології та косметології. Косметологічні аспекти будови і функцій шкіри (епідермісу, дерми, гіподерми). Додатки шкіри (сальні та потові залози, волосся, нігті). Вікові особливості будови і функцій шкіри. Типи шкіри, фототипи шкіри. Методи оцінки визначення типів шкіри. Характеристика кожного типу шкіри. Елементи шкірної висипки, класифікація і характеристика первинних та вторинних елементів шкірної висипки, косметологічних змін шкіри. Принципи догляду за шкірою та її додатками з урахуванням різних типів та стану шкіри.

Тема 2. Причини виникнення косметологічних змін шкіри.

Методика обстеження пацієнтів із косметологічними змінами шкіри. Принципи загального та місцевого лікування косметологічних змін шкіри. Причини виникнення косметологічних змін шкіри та передчасного старіння шкіри. Етіологія та патогенез захворювань шкіри, які призводять до виникнення косметологічних змін шкіри, їх зв'язок із патологією внутрішніх органів та систем. Косметологічні прояви захворювань внутрішніх органів. Методика обстеження пацієнтів із косметологічними змінами шкіри: візуальне спостереження, клінічна оцінка шкірної висипки, лабораторні та інструментальні дослідження, консультація суміжних фахівців.

Принципи загального та місцевого лікування косметологічних змін шкіри. Лікарські форми для зовнішньої терапії (збовтувана суміш, крем, мазь, паста, примочка, дерматологічний компрес, пластир, лак), показання і протипоказання для їх застосування.

Тема 3. Сучасні методи лікування в медичній косметології.

Косметичні засоби, мануальні та апаратні методи. Ін'єкційні методи, дерматохірургічні та хірургічні методи. Показання та протипоказання до їх призначення, методи та техніка проведення. Ускладнення в косметології та їх профілактика. Принципи сучасних методів лікування захворювань шкіри та косметологічних змін шкіри. Косметичний масаж і методи релаксації. Поняття про кріодеструкцію, кріомасаж. Використання інноваційних технологій в косметології: пілінги, ін'єкційна косметологія (мезотерапія, ботулінотерапія, біоревіталізація, плазмолифтинг, контурна пластика обличчя та ін.) Лазерна дерматологія. Застосування апаратних методів у косметології, показання та протипоказання до їх призначення. Можливі ускладнення проведення деяких косметичних маніпуляцій, пілінгів, ін'єкційних, апаратних, дерматохірургічних та хірургічних методів. Побічна дія косметологічних препаратів. Заходи профілактики ускладнень та побічної дії косметичних засобів та методів. Асептика та антисептика - основа профілактики внутрішньолікарняних інфекцій. Токсикоалергічні дерматити (токсикодермії). Етіопатогенез. Клініка. Лікування, профілактика.

Тема 4. Старіння шкіри. Чутлива шкіра. Суха шкіра. Еритрокупероз.

Боротьба з передчасним старінням. Основні фактори старіння шкіри. Вільнорадикальна теорія старіння. Поняття хронобіологічного та фотостаріння. Вибір методів корекції старіння шкіри. Мезотерапія в корекції вікових змін шкіри. Філери. Алгоритм використання філерів та їх сумісне використання з ботулотоксином в залежності від типу старіння. Суха шкіра, жирна шкіра, чутлива шкіра. Патогенетичні механізми формування та особливості догляду за чутливою шкірою. Концептуальні підходи до рішення медичних та косметологічних проблем сухої шкіри. Еритрокупероз, атонія в практиці косметолога. Причини виникнення цієї патології шкіри. Морфологічні особливості шкіри різних вікових груп. Особливості корекції. Косметичні процедури.

Тема 5. Патологія сальних залоз.

Себорея. Вугрі звичайні (акне). Розацеа. Періоральний дерматит. Постакне. Косметичні недоліки, пов'язані з порушенням діяльності сальних залоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, класифікація, клініка, терапія себореї, вульгарних та рожевих вугрів. Корекція себореї, вульгарних та рожевих вугрів в умовах косметичного закладу. Особливості косметичного догляду клієнтів з вказаною патологією. Принципи лікування та косметологічної корекції пацієнтів з акне, постакне.

Тема 6. Патологія волосся.

Патології, що супроводжуються надмірним випадінням волосся та надлишковим ростом волосся. Алопеція. Гіпертрихоз. Гірсутизм. Дистрофія волосся. Гіперкератози волосистої частини голови. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції. Анатомія, фізіологія, патофізіологія волосся. Розподіл волоссяного покриву у пубертатній та репродуктивному віці. Фази росту волосся. Фактори, що ушкоджують волосся. Дистрофічні захворювання волосся. Алопеція. Види алопецій. Аспекти етіопатогенезу, класифікація, клінічні прояви, принципи діагностики, лікування та косметологічної корекції. Апаратні методи, які використовуються в трихології. Гіпертрихоз та гірсутизм: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування в умовах косметологічного закладу. Дистрофії волосся: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування. Гіперкератози волосистої частини голови: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування в умовах косметологічного закладу.

Тема 7. Дисхромії.

Вітіліго. Гіперпігментації. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції. Дисхромії. Клінічні різновиди та перебіг. Класифікація дисхромій. Набуті дисхромії (гемосидеринові та каротинові). Набуті первинні (вітіліго, хлоазма) і вторинні, як

симптоми захворювань (лейкодерма, сифіліс). Вроджені (альбінізм). Аспекти етіопатогенезу, класифікація, клініка, принципи діагностики, ведення пацієнтів, лікування та косметологічної корекції. Сучасні методи та засоби косметологічної корекції гіпомеланозів в умовах косметологічних закладів. Застосування ультрафіолетового опромінення у практиці лікаря косметолога.

Тема 8. Рубці. Стрії. Целюліт.

Формування фігури і постави. Дієтологія. Поняття про косметичні та хірургічні рубці. Рубці: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, корекція в умовах косметологічного закладу. Стрії: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування в умовах косметологічного закладу. Целюліт: етіопатогенез, класифікація, клініка, клінічні прояви, провокуючі фактори, диференційна діагностика целюліту та ожиріння. Можливості сучасної косметології в решенні проблем целюліту шкіри тіла та бюста. Особливості догляду за шкірою тіла, бюста; принципи масажу бюста; мезотерапія.

Тема 9. Подологія.

Косметичні дефекти нижніх кінцівок. Анатомія стопи, будова нігтів. Косметичні дефекти нижніх кінцівок: діабетична стопа, тріщини, змозолістості, натоптиши, бородавки, гіперкератози, мікози стоп, оніхомікози, оніходістрофії, оніхокриптози (врослий ніготь), оніхолізіс, оніхошизіс, оніхогрифоз, лейконіхія - в дерматокосметологічній практиці та методи їх корекції. Базова техніка апаратного педикюру.

Тема 10. Пухлини шкіри.

Класифікація пухлин шкіри. Етіологія та епідеміологія новоутворень шкіри. Фактори ризику. Генетичні та молекулярні основи канцерогенезу. Поняття про меланоцитарні невуси (основні групи, клінічні особливості), прогноз. Новоутвори шкіри із доброякісним (папіломи, дерматофіброми, гемангіоми, сирінгоми, трихоепітеліоми, ліпоми, кератоз себорейний та інші.) та злоякісним перебігом (базальноклітинний рак, плоскоклітинний рак, саркома, меланома). Основні клініко-морфологічні форми. Передракові утворення шкіри (преканкрози): облігатні (пігментна ксеродерма, хвороба Боуена, еритроплазія Кейра, хвороба Педжета) та факультативні (кератоакантома, шкірний ріг, лейкоплакія, кератоз актинічний та ін.). Тригерні фактори злоякісної трансформації епідермісу та інших шарів шкіри.

Тема 11. Сучасні методи діагностики в дерматоонкології.

Особливості діагностики новоутворів шкіри та слизових. Дерматоскопія. Термінологія, апаратура, техніка. Основні алгоритми оцінки дерматоскопічних зображень. Дерматоскопічні ознаки новоутворів шкіри із доброякісним та злоякісним перебігом. Шкала оцінки ABCDE. Основи гістопатології шкіри. Гістопатологія доброякісних та злоякісних пухлин шкіри. Біопсія шкіри. Патоморфологічна та імуногістохімічна діагностика. Принципи верифікації діагнозу.

Тема 12. Сучасні методи лікування в дерматоонкології.

Основні методи, що застосовуються для лікування новоутворень шкіри та слизових. Показання і протипоказання до інвазивного (хірургічного, електрохірургічного, кюретаж, кріодеструкція) лікування та променевої терапії новоутворів (лазерна терапія, рентгенотерапія, промені Букки, фототерапія). Можливі ускладнення. Покази до хіміотерапії новоутворень. Фізичні методи: кюретаж та електрокоагуляція, кріотерапія. Радіаційна терапія. Фототерапевтичні методи: лазери та фотодинамічна терапія. Медикаментозна терапія раку шкіри: топічні імунологічні модулятори, хіміотерапія, вакцини.

Тема 13. Доброякісні пухлини потових і сальних залоз.

Папілярна еккринова аденома, аденома сальних залоз. Невус Беккера. Себорейний невос Ядассона.

Тема 14. Невуси.

Голубий невос як представник меланоцитарних невосів термального походження.

Епідермальні невоси: папіломатозний, бородавчатий, акантолітичний (різні види), запальний лінійний (дермальний і ліхеноїдний невоси, неводний псоріаз).

Тема 15. Бородавчаті (вірусної етіології) ураження шкіри.

Бородавки, гострокінцеві конділоми, контагіозний молюск.

Тема 16. Хвороба Рейтера.

Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Сучасні підходи до лікування.

Тема 17. Факультативні паранеопластичні дерматози.

Пухлиноіндукована кріоглобулінемія, набута кератодермія долонь і підошов, набутий іхтіоз, дерматоміозит у дорослих, вроджений дискератоз, синдром Гарднера, синдром Блума.

Тема 18. Герпесвірусна інфекція в дерматокосметології.

Профілактика ускладнень. Фотопротекції при рецидивуючій ГВІ.

Тема 19. Косметологічні прояви захворювань внутрішніх органів.

Шкірні прояви захворювань сполучної тканини.

Шкірні прояви нейтрофільних захворювань.

Шкірні прояви васкулітів.

Шкірні прояви гранульоматозних захворювань.

Шкірні прояви хвороб обміну речовин.

Шкірні прояви захворювань щитовидної залози.

Шкірні прояви дисліпідемії.

Шкірні прояви хвороб надниркових залоз.

Шкірні прояви захворювань органів ШКТ.

Шкірні прояви дефіцита поживних речовин.

Шкірні прояви серцево-судинних захворювань.

Шкірні ознаки при захворюваннях дихальної системи.

Шкірні ознаки неврологічних захворювань.

Шкірні прояви при хронічній хвороби нирок.

Шкірні прояви при COVID-19.

Тема 20. Токсикоалергічні дерматити (токсикодермії).

Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Сучасні підходи до лікування.

Тема 21. Основи медичного макіяжу. Візаж і стилізація.

Що таке макіяж? Хто такий візажист? Що таке стилізація? Історія макіяжу. Види макіяжу. Макіяж обличчя. Макіяж очей. Макіяж губ. Цветотипи. Послідовність нанесення макіяжу. Інструменти для макіяжу. Зняття макіяжу. Сприйняття макіяжу у суспільстві.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи косметології» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
8. Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань збігаються з такими до практичних занять.

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

Питання до заліку

1. Історія розвитку дерматології та косметології.
2. Косметологічні аспекти будови і функцій шкіри (епідермісу, дерми, гіподерми).
3. Додатки шкіри (салові та потові залози, волосся, нігті).
4. Вікові особливості будови і функцій шкіри.
5. Принципи догляду за шкірою та її додатками.
6. Елементи шкірної висипки, класифікація і характеристика первинних та вторинних елементів шкірної висипки та косметологічних змін шкіри.
7. Причини передчасного старіння шкіри.

8. Етіологія та патогенез захворювань шкіри, які призводять до виникнення косметологічних змін шкіри, їх зв'язок із патологією внутрішніх органів та систем.
9. Косметологічні прояви захворювань внутрішніх органів.
10. Методика обстеження пацієнтів із косметологічними змінами шкіри: візуальне спостереження, клінічна оцінка шкірної висипки, лабораторні та інструментальні дослідження, консультація суміжних фахівців.
10. Принципи загального та місцевого лікування захворювань шкіри та косметологічних змін шкіри.
11. Лікарські форми для зовнішньої терапії (збовтувана суміш, крем, мазь, паста, примочка, дерматологічний компрес, пластир, лак), показання і протипоказання для їх застосування.
12. Інноваційні технології в косметології: пілінги.
13. Ін'єкційна косметологія (мезотерапія, ботулінотерапія, біоревіталізація, плазмолифтинг, контурна пластика обличчя та ін.)
14. Лазерна дерматологія.
15. Застосування апаратних методів у косметології, показання та протипоказання до їх призначення.
16. Вугри звичайні (акне). Сучасні аспекти етіопатогенезу, класифікація, клініка різних проявів акне. Діагностика та диференційна діагностика. Принципи лікування та косметологічної корекції пацієнтів з акне.
17. Розацеа. Сучасні аспекти етіопатогенезу, класифікація, клініка різних проявів акне. Принципи лікування та косметологічної корекції пацієнтів з акне.
18. Старіння шкіри. Боротьба з передчасним старінням. Основні фактори старіння шкіри. Вільнорадикальна теорія старіння. Поняття хронобіологічного та фотостаріння. Вибір методів косметологічної корекції старіння шкіри.
19. Чутлива шкіра. Патогенетичні механізми формування та особливості догляду за чутливою шкірою.
20. Суха шкіра. Концептуальні підходи до рішення медичних та косметологічних проблем сухої шкіри.
21. Еритрокупероз, атонія в практиці косметолога. Причини виникнення Особливості корекції. Косметичні процедури.
22. Токсикоалергічні дерматити (токсикодермії). Етіопатогенез. Клініка. Лікування, профілактика.
23. Вірусні дерматози (бородавки, контагіозний моллюск). Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції. Особливості клінічного перебігу на тлі ВІЛ-інфекції/СНІДу.
24. Доброякісні новоутворень шкіри, класифікація. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції.
25. Передракові захворювання шкіри (преканкрози). Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та профілактики.
26. Хвороби волосся (алопеції). Аспекти етіопатогенезу, класифікація, клінічні прояви, принципи лікування та косметологічної корекції.
27. Патології, що супроводжуються надлишковим ростом волосся: гіпертрихоз, гірсутизм. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції.
28. Дистрофія волосся. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції.
29. Гіперкератози волосистої частини голови. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції.
30. Дисхромії (меланоцитарні невуси, меланома; вітіліго). Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи лікування та косметологічної корекції.
31. Рубці: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, корекція в умовах косметологічного закладу.
32. Стрії: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування в умовах косметологічного закладу.
33. Целюліт: етіопатогенез, класифікація, клініка, клінічні прояви, провокуючі фактори, диференційна діагностика целюліту та ожиріння. Можливості сучасної косметології в розв'язанні проблем целюліту шкіри тіла та бюста.

34. Косметичні дефекти нижніх кінцівок: діабетична стопа, тріщини, змозолілість, натоптиши, бородавки, гіперкератози, мікози стоп, оніхомікози, оніходістрофії, оніхокриптози (врослий ніготь), оніхолізіс, оніхошизіс, оніхогрифоз, лейконіхія - в дерматокосметологічній практиці та методи їх корекції.
35. Ускладнення в косметології та їх профілактика.
36. Короткі історичні нариси історії розвитку дерматоонкології.
37. Класифікація пухлин шкіри.
38. Етіологія та епідеміологія новоутворень шкіри.
39. Фактори ризику. Генетичні та молекулярні основи канцерогенезу.
40. Поняття про меланоцитарні невуси (основні групи, клінічні особливості), прогноз.
41. Новоутворення шкіри із доброякісним (папіломи, дерматофіброми, гемангіоми, сирінгоми, трихоепітеліоми, ліпоми, кератоз себорейний та інші.) Основні клініко-морфологічні форми.
42. Новоутворення шкіри із злоякісним перебігом (базальноклітинний рак, плоскоклітинний рак, саркома, меланома). Основні клініко-морфологічні форми.
43. Облігатні передракові утворення шкіри (преканкрози): пігментна ксеродерма, хвороба Боуена, еритроплазія Кейра, хвороба Педжета.
44. Факультативні передракові утворення шкіри (преканкрози): кератоакантома, шкірний ріг, лейкоплакія, кератоз актинічний та ін..
45. Тригерні фактори злоякісної трансформації епідермісу та інших шарів шкіри.
46. Доброякісні пухлини потових і сальних залоз: папілярна еккринова аденома, аденома сальних залоз. Невус Беккера. Себорейний невус Ядассона.
47. Голубий невус як представник меланоцитарних невусів термального походження.
48. Епідермальні невуси: папіломатозний, бородавчатий, акантолітичний (різні види), запальний лінійний (дермальний і ліхеноїдний невуси, неводний псоріаз).
49. Бородавчаті (вірусної етіології) ураження шкіри. (бородавки, гострокінцеві конділоми, контагіозний молюск).
50. Факультативні паранеопластичні дерматози (пухлино індукована кріоглобулінемія, набута кератодермія долонь і підошов, набутий іхтіоз, дерматоміозит у дорослих, вроджений дискератоз, синдром Гарднера, синдром Блума).
51. Сучасні методи діагностики в дерматоонкології. Особливості діагностики новоутворів шкіри та слизових.
52. Дерматоскопія. Термінологія, апаратура, техніка. Основні алгоритми оцінки дерматоскопічних зображень.
53. Дерматоскопічні ознаки новоутворів шкіри із доброякісним та злоякісним перебігом. Шкала оцінки ABCDE.
54. Основи гістопатології шкіри.
55. Гістопатологія доброякісних та злоякісних пухлин шкіри.
56. Біопсія шкіри.
57. Патоморфологічна та імуногістохімічна діагностика. Принципи верифікації діагнозу.
58. Сучасні методи лікування в дерматоонкології.
59. Показання і протипоказання до інвазивного (хірургічного, електрохірургічного, кюретаж, кріодеструкція) лікування та променевої терапії новоутворів (лазерна терапія, рентгентерапія, промені Букки, фототерапія). Можливі ускладнення.
60. Покази до хіміотерапії новоутворів.
61. Фізичні методи: кюретаж та електрокоагуляція, кріотерапія.
62. Радіаційна терапія.
63. Фототерапевтичні методи: лазери та фотодинамічна терапія.

64. Медикаментозна терапія раку шкіри: топічні імунологічні модулятори, хіміотерапія, вакцини.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дерматологія, венерологія : підручник / За ред. В.І. Степаненка. К.: КІМ, 2012. 848 с.
2. Біловол А. М. Медична косметологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / А. М. Біловол, С. Г. Ткаченко. — Вінниця : Нова книга, 2012. — 384 с.

3. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017. – 548с.
4. Основи діагностики та лікування в дерматовенерології: навчальний посібник для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / О.І. Денисенко, М.Ю. Гаєвська, М.П. Перепічка, Л.О. Гулей, О.В. Шуленіна, Ю.П. Карвацька, Н.А. Степан, Н.Б. Бродовська, М.В. Сторожук. – Чернівці, 2017. – 284 с.
5. Онкологія: національний підручник за редакцією НАМН України Г.В.Бондара, члена кореспондента НАМН України Ю.В.Думанського, професора О.Ю.Поповича. Київ ВСВ «Медицина» 2014 – 542с.

Допоміжна

1. Федотов В.П. Лекції з клінічної дерматовенерології. Том I. -Дніпропетровськ, 2010. - 397 с.
2. Федотов В.П., Дюдюн О.Д., Степаненко В.І. Дерматовенерологія. - Дніпропетровськ, 2011. - 651 с.
3. Федотов В.П., Макарчук О.І. Клінічні лекції з дерматовенерології та косметології. Том II. - Запоріжжя Дніпропетровськ, 2013. - 552 с.
4. Федотов В.П., Макарчук О.І. Клінічні лекції з дерматовенерології та косметології. Том III. - Запоріжжя Дніпропетровськ, 2014. - 474 с.
5. Федотов В.П., Макарчук О.І. Клінічні лекції з дерматовенерології, косметології та естетичної медицини. Том IV. - Запоріжжя-Дніпропетровськ, 2016. - 516 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>.